

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Opowieści o skarbach zrujnowały życie wielu ludziom, ożywiły wiele marzeń i wstrząsnęły wieloma umysłami, bo nie ma niczego łatwiejszego niż wzbudzać pożądanie albo wiarę w cuda.

Odpowiedzialność za większość legend na wszystkich kontynentach ponoszą różdżkarze, czarodzieje i okultyści, nawiedzani przez halucynacyjne wizje, nigdy nie poddane osądowi rozumu.

Zdarza się, że jakiś pisarz, dziennikarz czy błagier dorzuci do odwiecznego cyklu mitów śliczną historię o klejnotach, o zakopanych dukatach, często strzeżonych przez smoki, diabły lub otoczonych inną magiczną osłoną. W ten sposób rodzi się na zawsze nowy skarb i nic ani nikt nie jest już w stanie zniszczyć wiary w niego.

Często wystarczy, że jakiś dowcipniś powie: w starych ruinach zamczyska ukryty jest skarb. Ruiny, podziemia i starożytne posiadłości były zawsze najwłaściwszym miejscem dla ukrytych kosztowności.

Najbliższe otoczenie bajora wie, że chodzi o żart, ale z czasem ten aspekt zaciera się i jeśli ktoś później podejmie temat albo powtórzy słowa, zaczyna kielkować niepewność. Od tego momentu opowieść pozbawiona źródeł stanie się prawdą, a geneza skarbu zagubi się stopniowo w mgłach przeszłości.

W naszych czasach największymi odkrywcami skarbów bez podstaw są radiesteci. Niektórym maniakom wahadełka wystarczy pokazać jakiś plan, by odkryli jedno, dwa, a nawet dziesięć miejsc, w których złoto lub srebro „wydziela promieniowanie”. Natychmiast można poznać dokładną lokalizację, wagę zawartości skrytki, jej głębokość pod ziemią i datę ukrycia! Tysiące naiwnych, podnieconych oszukańczymi deklaracjami i perspektywą bajecznej fortuny, przewróciły tony ziemi, porozwalały mury, drażyły studnie, wydawały ostatnie grosze, popadając ostatecznie w ruinę i rozpacz.

Robert Charroux, Księga skarbów. Pandora 1992, s. 164-165.

1. Przytoczony tekst rozważa przede wszystkim:

- A) gdzie można znaleźć skarb
 B) jak powstaje legenda
 C) kim są radiesteci
 D) kto poszukuje skarbu

2. Opowieści o skarbach zazwyczaj wpływają na:

- A) wzbogacenie się poszukiwaczy
 B) niechęć wobec „bajorzy”
 C) rozpoczęcie naukowych badań
 D) wzniecenie pożądania

3. Poszukiwacze skarbów wpadają w tarapaty, ponieważ:

- A) ufają mitom
 B) nie są wytrwali w poszukiwaniach
 C) są sceptyczni wobec radiestetów
 D) brak im pewności siebie

4. Mówiąc, że „największymi odkrywcami skarbów bez podstaw są radiesteci”, autor wyraża:

- A) podziw B) szacunek
 C) zazdrość D) ironię

5. Rola pisarza w ogólnym pędzie ku skarbowi polega na:

- A) wskazaniu czytelnikom kierunku poszukiwań
 B) ożywieniu starych podań i przekazów
 C) odwołaniu się do okultyzmu
 D) zlokalizowaniu skarbu

6. Opowieści o skarbach rodzą się na kanwie:

- A) precyzyjnie przeprowadzonych badań
 B) faktów z przeszłości
 C) racjonalnie wysnutych wniosków
 D) ludzkiej wyobraźni

NAUKA O JĘZYKU

7. Podmiot domyślny znajduje się w zdaniu:

- A) Zdenerwowało mnie to zdarzenie.
 B) Ty nie weźmiesz udziału w grze.
 C) Nigdy nie spóźniłem się do szkoły.
 D) Statek zawinął do portu.

8. Prawidłowo wskazano (podkreślono) podmiot w zdaniu:

- A) Kto to powiedział?
 B) Zabrakło nam czasu na dokończenie pracy.
 C) Ja i mój kolega byliśmy na boisku.
 D) Rannych zabrano do szpitala.

9. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- A) Wczoraj przez cały dzień wiał wiatr.
 B) Wczoraj rzucaliśmy kulkami śniegu.
 C) Wczoraj nie było chmur na niebie.
 D) Wczoraj przez cały dzień sypało śniegiem.

10. Orzeczenie imienne znajduje się w zdaniu:

- A) Mam tego dość.
 B) Nie było mnie tam.
 C) Jestem taki zmęczony.
 D) Zostań jeszcze chwilę.

11. W zdaniu *Na skraju lasu rosły dwa wysokie świerki.* - nie ma:

- A) dopełnienia B) przydawki
 C) okolicznika D) podmiotu

12. W zdaniu *Postanowił przyjść po kilka książek o podboju Kosmosu.* - jest okolicznik:

- A) miejsca B) celu
 C) przyczyny D) przyzwolenia

13. Jeśli w Warszawie mówimy *czarna jagoda*, a w Krakowie ten sam owoc nazywamy *borówką*, to znaczy, że mamy do czynienia z:

- A) archaizmem
 B) neologizmem
 C) gwarą
 D) prowincjonalizmem

14. Gwarę środowiskową najczęściej napotkamy w:

- A) kontaktach urzędowych
 B) rozmowach nieoficjalnych
 C) tekstach publicystycznych
 D) literaturze naukowej

15. Upodobnienie postępowe pod względem dźwięczności występuje w wyrazie:

- A) potwarz B) choćby
 C) liczba D) stawka

16. Udźwięcznienie następuje w wyrazie:

- A) rower B) stworzenie
 C) prośba D) wędka

17. W wygłosie traci dźwięczność wyraz:

- A) burza B) kolej
 C) pokarm D) łódź

18. Nie mówimy:

- A) Sweter już wyschnął.
 B) Kopał gdzieś piłkę.
 C) Rozpiąłem kurtkę.
 D) Zaprosz hrabię na bal.

LITERATURA

19. Rejent, bohater komedii pt. „Zemsta”, nie chciał dopuścić do:

- A) postawienia muru
 B) małżeństwa Wacława z Klarą
 C) ślubu swego syna z Podstoliną
 D) zdrady Papkina

20. Klara chciała, by Papkin dał jej krokodyla, ponieważ:

- A) lubiła dzikie zwierzęta
 B) chciała sprawdzić jego odwagę
 C) kpiła i żartowała z jego oświadczyn
 D) nie wierzyła w jego miłość

21. Stolnik kazał podać Jackowi Soplicy czarną polewkę na znak:

- A) zakończenia procesu
 B) przyjaźni
 C) rozpoczęcia bitwy
 D) odrzucenia oświadczyn

22. Bohaterem opowiadania J. Iwaszkiewicza pt. „Ikar” jest chłopiec, który:

- A) wzniósł się na skrzydłach ku słońcu
 B) nie posłuchał rad swego ojca
 C) został aresztowany przez gestapo
 D) zginął w powstaniu warszawskim

23. Tytuł epopei „Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie” nawiązuje do tradycji:

- A) walk narodowo-wyzwoleńczych
 B) szlacheckich kuligów
 C) zajęcia posiadłości przy użyciu siły
 D) sporów toczonych w przydrożnych karczmach

24. Na *działach* w dramacie A. Mickiewicza zjawia się duch dziewczyny, która cierpi za to, że nigdy:

- A) nie miała żadnych obowiązków
 B) nikogo nie kochała
 C) nie potrafiła cieszyć się życiem
 D) nikomu nie współczuła

25. Duchy dzieci, które przybyły na święto dziadów, poprosiły o:

- A) dwa ziarenka gorczycy
 B) kilka cukierków
 C) spotkanie z mamą
 D) modlitwę

26. Cechą dramatu romantycznego nie jest:

- A) współistnienie świata fantazji ze światem realistycznym
 B) ponura, groźna atmosfera
 C) czerpanie z zasobów kultury ludowej
 D) uporządkowana struktura

27. W „Trenie V” J. Kochanowskiego Urszulka została porównana do:

- A) ściętej oliwki
 B) Persefony
 C) rzymskiej kapłanki
 D) aniołka

28. Bohaterka satyry pt. „Żona modna” sprzeciwiała się:

- A) przebudowie domu
 B) nadmiernym wydatkom
 C) polskim tradycjom
 D) francuskiej kuchni

29. Krystyna Siesicka jest autorką książki pt.:

- A) „Ida sierpniowa”
 B) „Zapałka na zakręcie”
 C) „Tajemnicza wyprawa Tomka”
 D) „Buszujący w zbożu”

30. Do liryki pośredniej zalicza się utwór:

- A) J. Słowackiego pt. „Testament mój”
 B) J. Twardowskiego pt. „Podziękowanie”
 C) K.I. Gałczyńskiego pt. „Prośba o wyspy szczęśliwe”
 D) Cz. Miłosza pt. „Słońce”

*Czy wiesz,
że...*

Alfabet łaciński składa się z 26 liter, a pismo chińskie z ponad 50 tysięcy znaków.